

דף תרגול: אבטחת מידע ברשת - הונאות צרכניות ודרכי התמודדות

מהדורה למורה **רגיל**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות סימני אזהרה אופייניים להונאות מקוונות
- לדעת מהי הפעולה הנכונה כשמקבלים הודעה חשודה
- לתרגל שיחה תומכת עם מישהו שכמעט נפל בהונאה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – זיהוי מצבי הונאה

1. ב – לא שולחים את הקוד ומראים את ההודעה למבוגר אחראי
2. א – לגרום לאדם למסור מידע אישי כמו סיסמה או קוד
3. ב – לנתק ולהתקשר בעצמנו למספר הרשמי של הבנק
4. ב – כדי למנוע מהקורבן זמן לבדוק ולחשוב
5. ב – הוא מוסיף שלב בדיקה נוסף מעבר לסיסמה בלבד

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – גם הודעה שנראית אמינה יכולה להיות הונאה, תמיד כדאי לבדוק מול הבנק בעצמנו
2. לא נכון – קישור חשוד עלול להוביל לאתר מזויף שגונב מידע
3. נכון – מבוגר יכול לעזור לזהות הונאה ולהחליט מה לעשות
4. נכון – בקשה כזו היא סימן אזהרה אופייני להונאה
5. לא נכון – גם אנשים זהירים נופלים בהונאות מתוחכמות, חשוב לדבר על זה בלי בושה

חלק ג׳ – השלימו את המשפט

1. הונאה
2. להראות
3. לחץ
4. דו-שלבי

חלק ד׳ – התאימו מושג להסבר

- 1 – ה (הודעה מזויפת שמנסה לגנוב מידע אישי)
- 2 – א (מספר חד פעמי שמאמת שאנחנו אנחנו)
- 3 – ד (שכבת הגנה נוספת מעבר לסיסמה)
- 4 – ב (ניסיון להונות לקוחות כדי לקבל כסף או מידע)
- 5 – ג (היכולת להתמודד עם קושי ולהמשיך הלאה)

חלק ה׳ – סדרו את השלבים הנכונים להתמודדות

1. מקבלים הודעה או שיחה חשודה שמבקשת מידע אישי
2. לא לוחצים על קישורים ולא עונים מיד
3. בודקים מול המקור הרשמי, למשל מתקשרים בעצמנו למספר הידוע של הבנק
4. מראים את ההודעה למבוגר אחראי
5. מחליטים יחד איך להגיב ומדווחים אם צריך

חלק ו׳ – כתיבה ומחשבה

1. תשובה טובה תכלול: הכרה ברגשות שלה בלי ביקורת, הסבר רגוע שזה קורה להרבה אנשים, הצעה לבדוק יחד מול הבנק, עידוד לשתף מישהו בפעם הבאה
2. דוגמאות אפשריות: לחץ זמן, בקשת קוד או סיסמה, הבטחת פרס גדול מדי, שגיאות כתיב, כתובת שולח מוזרה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- לא ללחוץ ולא לשלוח כלום, ולהראות למבוגר אחראי
- לחץ זמן, בקשת קוד או סיסמה, או הצעה לא הגיונית מדי טובה
- כדי לעודד שיתוף פעולה, למנוע הישנות המקרה ולחזק חוסן נפשי

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשיחה קצרה על הודעה חשודה שתלמידים נתקלו בה בעצמם
- כדאי להדגיש את המשפט "לא שולחים, מראים למבוגר" כמסר מרכזי וקבוע
- ניתן להשתמש במשימת הכתיבה על הסבתא למשחק תפקידים בזוגות

דף תרגול: אבטחת מידע ברשת - הונאות צרכניות ודרכי התמודדות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ברשת מסתובבות הודעות ושיחות שמנסות לגרום לנו למסור קוד, סיסמה או כסף. בדף הזה נלמד לזהות סימני אזהרה ולדעת מה עושים כשמשהו נראה חשוד.

1 חלק א׳ – זיהוי מצבי הונאה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קיבלת הודעה: "זכית בפרס! שלח את קוד האימות שקיבלת". מה הפעולה הנכונה?

א) שולחים את הקוד מיד כדי לקבל את הפרס ב) לא שולחים את הקוד ומראים את ההודעה למבוגר אחראי

ג) עונים להודעה ושואלים פרטים נוספים ד) מוחקים את ההודעה בלי לספר לאף אחד

2. מה המטרה העיקרית של הונאת "פישינג"?

א) לגרום לאדם למסור מידע אישי כמו סיסמה או קוד ב) למכור מוצר באיכות נמוכה

ג) לפרסם מודעה חוקית לעסק ד) לבדוק את מהירות האינטרנט

3. מה הכי בטוח לעשות כשמתקשר מישהו שמציג עצמו כ"נציג בנק" ומבקש פרטים?

א) למסור את מספר כרטיס האשראי מיד ב) לנתק ולהתקשר בעצמנו למספר הרשמי של הבנק

ג) להעביר את השיחה לחבר ד) לשלוח צילום מסך של הסיסמה

4. למה נוכלים משתמשים לעיתים קרובות בלחץ זמן ("ההצעה בתוקף רק עכשיו")?

א) כדי לגרום לקורבן לחשוב בקור רוח ב) כדי למנוע מהקורבן זמן לבדוק ולחשוב

ג) כדי לשפר את השירות ללקוח ד) כדי לעמוד בתקנות הגנת הצרכן

5. מה נכון לגבי אימות דו-שלבי?

א) הוא הופך את החשבון לפחות מאובטח ב) הוא מוסיף שלב בדיקה נוסף מעבר לסיסמה בלבד

ג) הוא מיועד רק למבוגרים ד) הוא מבטל את הצורך בסיסמה

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אם הודעה נראית אמינה ומגיעה כביכול מהבנק, אפשר תמיד לסמוך עליה ולמסור פרטים	☐	☐
2	אפשר ללחוץ על קישור בהודעה לא ידועה רק כדי "לבדוק מה זה" בלי שום סיכון	☐	☐
3	הצגת ההודעה למבוגר אחראי היא דרך טובה להתמודד עם חשד להונאה	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	חברות ובנקים אמיתיים אף פעם לא מבקשים לשלוח קוד אימות או סיסמה מלאה בהודעה	☐	☐
5	נפילה בהונאה היא תמיד סימן לכך שאדם לא זהיר או טיפש	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. הודעה שמבקשת לשלוח קוד אימות או סיסמה היא לרוב _____

2. כשמקבלים הודעה חשודה, הפעולה הראשונה היא לא ללחוץ ו _____ למבוגר אחראי

3. נוכלים משתמשים לעיתים ב _____ זמן כדי למנוע מהקורבן לחשוב בשקט

4. שיטת הגנה שמוסיפה שלב בדיקה נוסף מעבר לסיסמה נקראת אימות _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פישינג	___	**א.** מספר חד פעמי שמאמת שאנחנו אנחנו
2. קוד אימות	___	**ב.** ניסיון להונות לקוחות כדי לקבל כסף או מידע
3. אימות דו-שלבי	___	**ג.** היכולת להתמודד עם קושי ולהמשיך הלאה
4. הונאה צרכנית	___	**ד.** שכבת הגנה נוספת מעבר לסיסמה
5. חוסן נפשי	___	**ה.** הודעה מזויפת שמנסה לגנוב מידע אישי

5 חלק ה' – סדרו את השלבים הנכונים להתמודדות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מחליטים יחד איך להגיב ומדווחים אם צריך
☐	בודקים מול המקור הרשמי, למשל מתקשרים בעצמנו למספר הידוע של הבנק
☐	מראים את ההודעה למבוגר אחראי
☐	לא לוחצים על קישורים ולא עונים מיד
☐	מקבלים הודעה או שיחה חשודה שמבקשת מידע אישי

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. סבתא שלכם כמעט מסרה קוד לאדם שהתקשר ונשמע אמין, והיא חוששת להודות בזה. כתבו איך תדברו איתה בלי לבייש אותה, ומה תציעו לעשות בהמשך

2. כתבו שלושה סימנים שיכולים לעזור לזהות הודעת הונאה

כרטיס יציאה

מה הפעולה הראשונה שצריך לעשות כשמקבלים הודעה חשודה המבקשת קוד?

תנו דוגמה אחת לסימן אזהרה בהודעת הונאה

למה חשוב לדבר על הונאה בלי לבייש את מי שכמעט נפל בה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀